



1 2015-10-07

**SÖDRA DALARNAS  
RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND**

Handläggare: Claes-Göran Morén 0226/ 64 58 18

claes-goran.moren@avesta.se

## **Undersökningsprotokoll** **Olycksförloppsutredning**

Anledningen till undersökningen: Totalbrand i Konditoribyggnad med tillhörande lägenhet, utvärdering av Räddningstjänstens insats vid Fagerstavägen 1 738 31 Norberg



Uppdragsgivare: SDR  
Uppdrag: Brandförlopp, erfarenhetsåterföring och utvärdering av insatsen.  
Undersökningen utförd: Claes-Göran Morén Insatsledare / olycksförloppsutredare  
Bilagor: Fotobilaga

---

Postadress	Telefon	Fax	E-post
Axel Johnsons väg 70 774 34 AVESTA	0226-64 58 00	0226-64 58 31	SDR@avesta.se

## Upplysningar om branden / grundfakta

Larmtid:	Fredag 2015-08-21 kl 02:57:34
Adress	Fagerstavägen 1 738 31 Norberg
Olyckstyp:	Brand i byggnad
Objektstyp:	Restaurang / café / lägenhet
Startutrymme:	Samlingslokal utsida
Startföremål:	Utsida träfasad
Brandorsak:	Anlagt med uppsåt.
Insatsrapport SDRnr:	2015/00764
Kvalitetsgranskad av:	Daniel Lundin 2-stf. Rch

## **Omfattning av utredningen**

### Underlag och förutsättningar för utlåtandet

Platsbesök, fotodokumentation, intervju av insatspersonal.

## **Händelse-/Brand-/Olycksförlopp**

### Omfattning vid ankomst

Brand på 3 olika platser efter fasaden samt inne i serveringen. Lågor ut genom fönster från bottenplan, branden har tagit upp mot övervåning på fasaden och var på väg in på vinden via öppen takfot.

### Räddningstjänstens åtgärder

Vid Rjt:s framkomst med första enhet 2 24-8010 konstateras brandhärddar på olika platser utmed fasaden på framsidan samt lågor ut ur fönster från norra delen av serveringen.

RL får information av verksamhetsägaren att ingen ska vara kvar i fastigheten. Konditoriets föreståndare med dotter hade övernattat i ovanpåliggande lägenhet, hade vaknat av en smäll, upptäckte att det var brand i byggnaden. De lyckades utrymma oskadade via ordinarie utgång på baksidan.

Rökdykare gjorde ett genomsök av byggnaden och kunde konstatera att ingen person fanns kvar i fastigheten.

In- och utvändiga släckförsök gjordes initialt, detta misslyckades då branden spred sig mycket snabbt i hela byggnaden. Då byggnaden ej bedömdes kunna räddas beslutades om att koncentrera arbetet på att förhindra brandspridning till omkringliggande byggnader.

Arbetet delades in i 4 sektorer som fick till uppgift att skydda olika byggnader samt en sektor som fick i uppgift att säkerställa vattentillförsel från BP samt msp. Från öppet vatten vid närliggande vattendrag.

Ingrepp i annans rätt gjordes i den mest hotade träbyggnaden för att placera personal inomhus på olika våningsplan då ytterväggen (trä) erhöll en hög temp beroende på den starka strålningsvärmen. Temperaturen uppmättes till 150 °C på innervägg våning 2 med värmekamera. Avståndet till byggnaden var c:a 12 meter.

Totallarm dras på U80 Norberg för att få in mer personal.

Uppsatta begränsningslinjer lyckades man hålla.

RVR-ledare kontaktades och kom till platsen.

Eftersläkningsarbetet avslutades kl 16:00.

Efterbevakning pågick över helgen till kl 09:00 måndag 24/8.

### Utryckande styrka

U80 Norberg: 2 24-8010 = 1+4

W50 Avesta: 2 25-5010 = 1+1, 2 25-5030 = 1, 2 25-5040 = 1, 2 25-5080 = IL  
2 25-5180 = BIB

U60 Fagersta: 2 24-6010 = 2, 2 24-6030 = 1, 2 24-6040 = 1, 2 24-6060 = FIB

Totallarm U80 Norberg: 2 24-8050 = 5

### Skadeomfattning

Fastigheten brinner ner till grunden. Inga personskador.

Div värme-, rök- och vattenskador på intilliggande byggnader.

Värmeskador på intilliggande träd och buskar samt parasoller på uteservering.

### Spridningsrisker

Förelåg stor spridningsrisk till intilliggande byggnader, närområdet har en tät bebyggelse av äldre trähus.

Vid brandtillfället rådde det nästan vindstilla vilket underlättade släckningsarbetet betydligt och även reducerade spridningsrisken.

## **Undersökning**

### Omständigheter

02:56:10 Larm inkommer till SOS om brand i byggnad / konditori.

02:57:34 Stort larm U80 Norberg

03:04:02 Stort larm W50 Avesta

03:05:00 2 24-8010 på plats

03:06:09 Stort larm U60 Fagersta (heltid)

03:18:00 IL 2 25-5080 på plats, tar över som RL

03:19:13 Stort larm U60 Fagersta deltid

03:27:29 BIB 2 25-5180 på plats

03:35:00 BIB tar över som RL

04:10:00 Norbergs krisledning informeras om situationen.

04:10:34 RL vill ha ut RVR-ledare

04:55:28 Totallarm U80 Norberg

05:35:00 IL tar över som RL

09:00:00 Ny IL tar över som RL

09:00:00 Utlyser en presskonferens i Mariagården vid Kyrkan.

16:00:00 Räddningsinsatsen avslutas, övergår till efterbevakning med 2 man.

2015-08-24

09:00:00 Efterbevakningen avslutas.

Nyttjanderättshavaren med dotter hade övernattat i lägenheten som är på övervåningen. Vaknar av en högt ljud / smäll, tittar ut och ser då att det är en brand i/på fasaden på 2 ställen.

Utrymmer lägenheten via trapphus på baksidan västerut. Då är det ingen rök i lägenheten, ingen brandvarnare har aktiverats.

03:06:09 SOS drar larm på U60 Fagersta (heltid).

03:19:13 SOS drar larm på U60 Fagersta (deltid).

SOS drar återigen (har hänt vid flera tillfällen tidigare) heltid istället för deltid som ska gälla nätter och helger. Vid radiokontakt så meddelar operatören på SOS att dom får ingen kvittens från U60 Fagersta. RL påtalar att SOS ska larma U60 Fagersta deltid.

Detta görs med en fördröjning på 13 minuter.

I denna händelse så hade denna fördröjning ingen egentlig inverkan på händelseutfallet.

#### Förslag / åtgärd

Kontakt måste återigen tas med SOS om att SOS får in i sina utalarmeringsinstruktioner vilka tider som gäller när dom ska larma ut heltid respektive deltid avseende U60 Fagersta för att undvika denna fördröjning som uppstår. Det kan få allvarliga följder om det upprepas fler gånger.

Vid U80 Norbergs framkomst påbörjas invändig rökdykning på båda våningsplanen för att kontrollera att det inte finns någon person kvar i byggnaden. In- samt utvändiga släckförsök påbörjas, branden har dock ett mycket snabbt brandförlopp och sprider sig till hela byggnaden. Brandcellsgränser får nog bedömas som obefintliga.

Vattenförsörjningen tryggas från BP i korsningen Malmgatan – Engelbrektsgatan.

En motorspruta angörs vid närliggande vattendrag Norbergsån som rinner under Fagerstavägen c:a 110 meter från brandplatsen västerut.

Den första motorsprutan (Volvo) startade ej, ingen ström i batteriet.

Ny msp hämtades från station U80 Norberg, personalen hade problem med att starta även denna. (vilket ledde till att motorn blev sur)

Beslut togs att skifta batterier mellan dessa båda msp, därefter så fungerade vattentillförseln.

#### Förslag / åtgärd

Förändra kontrollrutinerna på station (detta har redan genomförts).

Förse msp med underhållsladdning (detta är under genomförande).

Ny personal behöver övas mer på handhavande av samt ökad kunskap om msp.

LT tar över som RL vid framkomst 03.18.

JN (BIB) tar över som RL 03:35.

Beslut i stort blir att begränsa branden till startbyggnaden, kl 03:50.

Polisen får i uppdrag att informera kringboende om att vara beredda på att utrymma om en sådan situation skulle uppstå.

Beslut tas att dela in platsen i 4 sektorer;

sektor 1 = skydda Fagerstavägen 2 norra sidan

sektor 2 = skydda Fagerstavägen 3 västra sidan

sektor 3 = skydda Engelbrektsgatan 65 södra sidan

sektor 4 = vattenförsörjning.

Det blir ett avbrott i vattenförsörjningen från motorsprutan i c:a 10 min p g a bränslebrist.

Detta hade ingen inverkan på släckningsarbetet.

Orsaken till detta berodde på att den brandman som var avdelad att ha uppsyn över motorsprutan blev kommenderad till andra arbetsuppgifter då fastigheten Fagerstavägen 2 var starkt hotad av branden.

P g a den höga värmestrålningen på fastigheten, beslutades om ingrepp i annans rätt (LSO), Rtj bröt upp ytterdörr för att kunna göra en invändig kontroll. Uppmätt temperatur med värmekamera 150 grader på innervägg våning 2. Några glasrutor sprack av värmen. Brandpersonal med trycksatt manöverslang placerades på våningsplanen samt vinden.

På flera av de hotade fastigheterna kylde fasaden med vatten via vattenkanoner.

Radiotrafiken via Rakel under hela insatsen gick över RAPS-talgrupp, vstm RAPS-4. Ingen övergång till Rtj insats vstm-4 gjordes.

#### Förslag / åtgärd

Det har tidigare utgetts direktiv om att under en större insats ska man lämna RAPS-talgruppen och gå över till en annan kanal för att kommunicera lokalt och inte störa ordinarie talgrupper. Detta missas alltför ofta, behov föreligger om att förbättra rutiner och kunskaper i detta.

Brandfordon parkerades för nära brandplatsen, erhöll mindre värmeskada.

#### Förslag / åtgärd

Att brandfordon parkeras för nära en brand är tyvärr ofta mer regel än undantag. Detta är vanligt förekommande då branden i sig inte är så omfattande vid framkomst samt att man vill ha nära till den utrustning som ska användas. Här behövs brandbefälen uppmärksammas på att vara mer observanta på detta och parkera längre ifrån initialt, då det ofta blir att fordonet står som en del i vattenförsörjningen till branden och därmed blir svår att flytta på utan att bryta vattentillförseln.

Strax före kl 06:00 ankommer RVR-ledare till platsen.

Kl 06:35 bedöms branden vara under kontroll.  
Insatsen avslutas kl 16:00 och övergår till efterbevakning.

Efterbevakningen avslutas 2015-08-24 kl 09:00

IL upplevde att alla gjorde ett bra jobb på plats. Bedömning gör gällande att ett mindre skadeutfall ej gått att erhålla oavsett åtgärder från Rtj.

#### Platsbeskrivning

Äldre 2-våningsbyggnad med en lägenhet på övre plan. Byggnaden uppförd i slutet på 1800-talet.

Vissa delar har ett ursprung från 1600-talet. Trähus med träfasad och plåttak. Avstånd till intilliggande byggnader c:a 7 – 12 meter.

I konditoridelen fanns det ett Securitas-larm för brand.

I lägenheten fanns brandvarnare som var enskilda individer.

#### Primärbrand

Utsidan på byggnaden samt genom krossat fönster i serveringen.

#### Brandorsak

Anlagd brand med uppsåt.

Polisen tekniska undersökning har visat att brandfarlig vätska har använts på olika platser ut efter byggnadens fasad.

### **Sammanfattning – Erfarenheter – Utlåtande**

En brand i en äldre byggnad som denna, vissa delar av byggnaden var från 1600- talet, har tyvärr räddningstjänsten många gånger dåliga odds att få stopp på, då det ofta har ett snabbt förlopp. Obefintliga brandcellsgränser förbättrar inte förutsättningarna för ett lyckat resultat.

Branden hade pågått ett tag och var ganska omfattande redan när Räddningstjänsten kom på plats.

Insatsen som sådan får bedömas att den utfördes på ett bra sätt, släckförsök gjordes in- och utvändigt.

Men på grund av byggnadens konstruktion, samt ett mycket snabbt brandförlopp blev det omöjligt att rädda byggnaden, utan inriktningen blev istället att rädda intilliggande byggnader.

Vid intervju av nyttjanderättshavaren var hennes upplevelse i början att byggnaden kommer att räddas, samt att flera personer frågade henne flera gånger om det fanns ytterligare personer kvar i byggnaden. Hon upplevde att det tog lång tid innan det kom vatten på branden.

### **Fotobilaga**

Bilderna är bl a tagna av Räddningstjänsten samt frilansfotograf Niklas Hagman.



Bild 1: Vy av Elsas konditori före branden.



Bild 2: Initialbränder vid entrédörr, till vänster om denna samt fönster i byggnaden till höger.



Bild 3: Norra gaveln på byggnaden.



Bild 4: Baksidan mot väster.



Bild 5: Intilliggande fastighet norra sidan.





Bild 6: Yttervägg grannfastighet, den höga strålningsvärmén har gjort att kåda trängt ut ur virket.



Bild 7: Närbild på kåda som trängt ut ur virket på grannfastigheten.



Bild 8: Samma fastighet som föregående bilder.



Bild 9: Vy efter avslutad efterbevakning.



Bild 10: Vy efter avslutad efterbevakning.



Bild 11: Strålningsvärmens syns här tydligt på växter mot byggnad på västra sidan.